

111. Perjantaina 27 päivänä syyskuuta 1996

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Kolmas käsittely

1) Hallituksen esitys laiksi rikoslain 45 luvun 1 §:n muuttamisesta 3440

Hallituksen esitys 100/1996 vp
Lakivaliokunnan mietintö 9/1996 vp

Ensimmäinen käsittely

2) Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta ,,

Hallituksen esitys 90/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 14/1996 vp

3) Hallituksen esitys laeiksi Etelämantereen ympäristönsuojelusta ja rikoslain muuttamisesta sekä Etelämannerta koskevaan sopimukseen liittyvän ympäristönsuojelupöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä ,,

Hallituksen esitys 101/1996 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö 5/1996 vp

4) Hallituksen esitys eduskunnan kansainvälisten sihteeristöjen hallinnon uudelleenjärjestämiseen liittyväksi lainsäädännöksi 3441

Hallituksen esitys 97/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 12/1996 vp

5) Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan virkamiehistä annetun lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan kanslian ohjesäännön, eduskunnan tili-säännön ja Eduskunnan kirjaston ohjesäännön eräiden säännösten muuttamisesta 3441

Puhemiesneuvoston ehdotus 2/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 13/1996 vp

Lähetekeskustelu

6) Lakialoite vuoden 1997 veroasteikko-laiksi ,,

„ Lakialoite 43/1996 vp (Esko-Juhani Tennilä /va-r ym.)

7) Lakialoite laiksi tuloverolain 143 §:n muuttamisesta 3444

Lakialoite 44/1996 vp (Mikko Kuoppa /va-r ym.)

8) Lakialoite laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ,,

Lakialoite 45/1996 vp (Paula Kokkonen /kok ym.)

9) Lakialoite laiksi sairausvakuutusmaksusta vuonna 1997 3448

Lakialoite 46/1996 vp (Veijo Puhjo /va-r ym.)

10) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Ruandaa koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämistä annetun asetuksen muuttamisesta 3449

Asetus 4/1996 vp _____

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Aaltonen, Aho, Ala-Harja, Anttila U., Bryggare, Enestam, Filatov, Halonen, Huotari, Hurskainen, Huttu-Juntunen, Häkämies, Kaari-lahti, Kalliomäki, Kallis, Karjalainen, Kautto, Korhonen R., Korteniemi, Krohn, Laakso, Lindén, Linnainmaa, Löf, Manninen, Markkula M., Markkula-Kivisilta, Mönkäre, Norrback, Ojala A., Ojala O., Penttilä, Pietikäinen S., Pohjola T., Prusti, Ranta-Muotio, Räsänen, Salolainen, Sasi, Tahvanainen, Takkula, Tiilikainen, Tiuri, Tiusanen, Tulonen, Tuomioja, Uotila, Vehkaoja, Viitamies, Virtanen ja Wahlström.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuvat edustajat Tiilikainen, Aho ja Huttu-Juntunen.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi ed. Filatov, virkatehtävien vuoksi edustajat Enestam, Huttu-Juntunen, Mönkäre ja Norrback sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat U. Anttila, Huotari, A. Ojala ja Penttilä.

Uudet hallituksen esitykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentti on tänään antanut eduskunnalle hallituksen esitykset n:ot 130, 131 ja 133—143.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 569, 570

ja 581. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laiksi rikoslain 45 luvun 1 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys 100/1996 vp
Lakivaliokunnan mietintö 9/1996 vp

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 90/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 14/1996 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 14.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laeiksi Etelämantereen ympäristönsuojelusta ja rikoslain muuttamisesta sekä Etelämannerta koskevaan sopimukseen liittyvän ympäristönsuojelupöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 101/1996 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö 5/1996 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö n:o 5.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys eduskunnan kansainvälisten sihteeristöjen hallinnon uudelleenjärjestämiseen liittyväksi lainsäädännöksi

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 97/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 12/1996 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 12.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan virkamiehistä annetun lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan kanslian ohjesäännön, eduskunnan tilisäännön ja Eduskunnan kirjaston ohjesäännön eräiden säännösten muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Puhemiesneuvoston ehdotus 2/1996 vp
Hallintovaliokunnan mietintö 13/1996 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 13 siltä osin, kuin se koskee ehdotusta laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Lakialoite vuoden 1997 veroasteikkolaiksi

Lähetekeskustelu
Lakialoite 43/1996 vp (Esko-Juhani Tennilä /var ym.)

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu:

E d. T e n n i l ä : Rouva puhemies! Kun herra valtiovarainministeri esitteli budjettia, hän kiitteli kovasti hallituksen esitystä tuloveroratkaisusta. Kun ratkaisua katselee kokoomuksen näkö-

kulmasta, kiittelyn ymmärtää, sillä hallituksen veroratkaisu hyvin selvästi suosii suurituloisia.

Suurituloisia suosiva linjaus saikin eduskunnassa aikaan varsin laajapohjaista kritiikkiä. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Pertti Paasio varsin suorasukaisesti arvosteli hallituksen linjausta ja totesi, että sosialidemokraatit eivät voi yhtyä valtiovarainministerin siihen näkemukseen, että suurituloisten tulee saada suurempien verojensa vuoksi myös suuremmat verohelpotukset. SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja Pertti Paasio sanoi hyvin kategorisesti: ”Tällaiseen käsitykseen emme varauksetta yhdy.” Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja siis kritisoi selvästi ja minusta perustellusti valtiovarainministerin esiintymistä eduskunnassa valtiovarainministerin todella estottomasti kiiteltyä tuloveroratkaisua.

Myös keskustan taholta esitettiin voimakasta kritiikkiä. Keskustan ryhmäpuheenvuorossa todettiin: ”Hallituksen tuloveroratkaisu suosii suurituloisimpia, mutta esimerkiksi eläkeläisille, työttömille ja sosiaaliturvan varassa eläville verohelpotuksia ei tule.”

Täällä on nyt esitetty varsin laajapohjainen ja perusteltu kritiikki hallituksen päätökselle tuloveroasteikkojen muutoksesta. Omalta osaltani-kin jo siinä vaiheessa totesin, että arvosteluun on aihetta, sillä hallituksen esittämä veronkevennys, jos se lasketaan nettotulosta, merkitsee sitä, että verohelpotukset johtavat suurimmissa tuloissa noin 4 prosentin nousuun nettotulosta, kun taas pieni- ja keskituloiset saavat tyytyä 2—3 prosenttiin. Siis jopa prosenteissa esitetty asteikkomalli johtaa siihen, että suurituloiset saavat enemmän, prosenteissakin. Kun prosentit muutetaan markoiksi, markkoja tulee käteen tietysti vielä paljon enemmän.

Kaiken lisäksi on tietysti huomioitava vielä se, että työttömien ja eräiden muiden sosiaaliturvan varassa elävien ryhmien verotus kiristyy, koska kunnallis- ja ansiotulovähennykseen tehdään muutos. Siis ne, joilla paljon on, saavat nyt lisää, ja niiden, jotka ovat kaikkein hankalimmassa jamassa, eli työttömät, heidän osaltaan verotus kiristyy. Ei tässä ole mitään sosiaalisuutta.

Täällä on esitetty laajalta pohjalta perusteltua kritiikkiä epäsosiaalisuudesta. Nyt pitää ryhtyä vain töihin ja korjata tätä esitystä. Sen vuoksi olemme omalta osaltamme myös laatineet sellaisen asteikkomallin, jossa sosiaalinen näkökulma on mukana eli painotetaan veronkevennykset pienituloisiin ryhmiin. Omalta osaltamme olem-

me vetäneet rajaksi 200 000 markkaa vuodessa. Ne, jotka sitä enemmän ansaitsevat, eivät veronkevennyistä meidän mielestämme tarvitse ja siitä lähtökohdasta olemme tämän tuloveroasteikkomallimme rakentaneet.

Verohelpotukset pienituloisille ja keskituloisille, mutta ei suurituloisille. Jos rajaksi veronkevennysten osalta vedetään tuo meidän esittämämme 200 000 markkaa vuodessa, niin valtion kassaan kertyy verotettavaa tuloa miljardi markkaa enemmän. Sillä miljardillakin voidaan tehdä jo jotakin, vaikkapa juuri se, että työttömätkin saavat, samoin kuin pienituloiset eläkeläiset, edes kohtuullisenkaan veronkevennyksen, saman suuntaisen kuin pienituloiset palkansaajat.

Tässä on kysymys nyt hyvin suuresta periaatteellisesta linjauksesta verotuksen osalta. Kun veroasteikkoja täällä käsitellään, kysymys on myöskin siitä, mikä on tämän talon asema päättännässä. Onko se sitten niin, että täällä pidetään puheet, esitetään kritiikki ja sen jälkeen todetaan, että kun päätökset on tehty, ne pitävät. Missä on tehty ne päätökset, jotka pitävät? Tässä salissahan ne päätökset tehdään ja täällä ne pitääkin tehdä! Eihän se niin voi olla, että jossakin sovitaan jotakin ja kansanedustajat toteavat, että kyllä se huono esitys on, mutta kun ei sitä voida muuttaa. Miksi ei voida muuttaa, jos keran nähdään, että esitys ei ole hyvä, ei ole sosiaalinen?

Kun näin isot voimat ovat liikkeellä, koko vasemmisto ja keskusta, niin luulisi, että todella voidaan nyt tehdä sellainen ratkaisu, että verotaulukkoesitystä täällä eduskunnassa korjataan sosiaalisempaan suuntaan siten, että hyötyjiä ovat pieni- ja keskituloiset. Totta kai meillä on kova verotus suurituloisilla, mutta pitää nähdä, että tilanne on poikkeuksellinen ja ne, joilla on maksukykyä, niiden pitää näissä talkoissa nyt olla jatkossakin mukana maksukykynsä mukaan, jota isotuloisilla on.

Ed. K u o p p a : Arvoisa puhemies! Pääministeri Lipponen vastatessaan keskustan välikysymykseen totesi, että tämä verouudistus on sosiaalisiin kymmeneen vuoteen. Tästä sosiaalisuudesta pääsee nauttimaan muun muassa Meritan johtokunnan jäsen, jonka vuositulot ovat 1 260 000 markkaa. Hänen nettotulonsa lisääntyvät 4 prosentilla eli 23 800 markkaa vuodessa.

Tässä on hyvä esimerkki siitä, mitä pääministerin puhe veroratkaisun sosiaalisuudesta merkitsee, kun se muutetaan markoiksi. Minun mielestäni tämä sosiaalisuus on kyllä nurinpäin

käännettyä, kun samanaikaisesti työttömyysturvan varassa olevan ihmisen, joka on menettänyt työpaikkansa, pudonnut mahdollisesti ansiosidonnaiselta työttömyysturvalta peruspäivärahalle, työmarkkinatuuelle, verotusta kiristetään. Hänen työttömyysturvansahan on 118 markkaa päivässä viitenä päivänä viikossa eli keskimäärin 21,5 päivää kuukaudessa. Hänen verotustaan kiristetään poistamalla nyt voimassa oleva vähennys ja muuttamalla se kannustinvähennykseksi.

Minua ihmetyttää suuresti, millä tavalla esimerkiksi Meritan johtokunnan jäsentä kannustaa se, että hän jo muutoin suurien tulojensa päälle saa vielä sen 23 800 markkaa lisää käteensä rahaa, kun näillä rahoilla olisi todella tarvetta ihmisille, jotka elävät toimeentulominimin alapuolella. Vielä tällaisellekin henkilölle, joka saa 300 000 markkaa vuodessa vuosiansiota, niin myöskin hänelle annetaan tämä uusi kannustintulovähennys. Ja 300 000 markkaa vuodessa saava henkilö ei ole mikään pienituloinen. Häntä voi, kun katselee tulotilastoja, pitää Suomessa suurituloisena ihmisenä. Näin ollen tämä veroratkaisu kyllä suosii todella suurituloisia. 300 000 markkaa ansaitseva saa 5 575 markkaa vuodessa lisää käteensä rahaa.

Jos tätä todella verrataan näihin työttömiin ja pienituloisiin ihmisiin, niin siinä on kyllä huikea ero. Meritan johtokunnan jäsenen lisätulo on suunnilleen sama määrä, minkä peruspäivärahalla oleva työtön saa koko vuodessa toimeentullakseen käteensä rahaa. Tämä Meritan johtokunnan jäsenen lisätulo on suunnilleen sama. Eikä voi olla mikään tekninen ongelma etteikö tätä voida ratkaista nykyaikana niin, että suurituloisilta leikattaisiin suuret verohelpotukset.

Lisäksi, kun täällä on puhuttu, että eläkeläisten asemaa muutetaan, niin täytyy muistaa, että kansaneläkkeen pohjaosan leikkaamista jatketaan ja siinä tulee noin 77 markan leikkaus kuukaudessa. On eläkeläisiä, joitten käteen jäävä tulo, siis myöskin markkamääräinen tulo, tulee pienenemään. Se on aivan selvä asia, näitä löytyy. Näin ollen puheet siitä, ettei eläkeläisten verotus kiristy, eivät pidä paikkaansa. Kaikista suurin asia on tietenkin se, että on suuri joukko eläkeläisiä, joitten eläkkeitten reaalitaso tulee laskemaan, nimellistaso ei ehkä juuri laske, mutta reaalitaso tulee laskemaan. Tämän johdosta on välttämätöntä, että hallituksen esittämää verolinjaa muutetaan ja siitähän on ollut täällä varsin laajaa yksimielisyyttä, että tämä ei ole niin sosiaalinen kuin esimerkiksi pääministeri Lipponen vastauksessaan välikysymyksen väitti.

Hallitus esittää, että kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä korotettaisiin ja sen laskutapa muutettaisiin vuoden 1997 tulojen verotuksessa. Esityksessä kunnallisverotuksen ansiotulovähennys rajattaisiin palkka- ja yritystuloihin, jolloin sitä ei enää myönnettäisi muun muassa työttömyyspäivärahojen verotuksessa. Hallituksen esityksen mukaan kunnallisverotuksen ansiotulovähennys vaikuttaisi, kuten jo aikaisemmin totesin, yli 300 000 markan vuositulotasolla, kun se vuonna 1996 voimassa olevan lain mukaan on rajoitettu alle 120 000 markan tuloihin.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen tarkoituksena on ollut alunperin turvata pienituloisille tietty verohelpotus tilanteessa, jossa valtion tuloveroasteikkoja alentamalla on suunnattu verohelpotuksia erityisesti hyvätuloisille. Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys otettiin ensimmäisen kerran käyttöön vuoden 1991 verotuksessa, jolloin ns. suurta verouudistusta jatkettiin myös ylimpiä tuloluokkia koskevilla helpotuksilla. Jos vähennys myönnettäisiin jopa yli 300 000 markan tuloihin, kuten hallitus esittää, vähennyksen alkuperäinen tehtävä muuttuisi melkoisesti. Sitä paitsi hallitus esittää muutenkin tuloverotuksen keventämistä keskituloluokkien yläpuolella oleville. Voidaan kysyä perustellusti, tarvitseeko paljon keskimääräisiä suurempia tuloja ansaitsevat tällaisia verovähennyksiä. Minun kantani on ehdottomasti, että niitä ei tarvita. Ne tarvitaan täällä tuloluokkien alapäässä kaikista pienituloisimmille ihmisille.

Toisaalta vähennyksen rajaaminen vain palkka- ja yritystuloihin syrjisi työttömiä, eläkeläisiä ja muita sosiaaliturvan varassa ja tulonsiirtojen varassa eläviä ihmisiä. Erilaisten tulojen yhtäläisen verotuksen periaatteista luovuttaisiin selvästi. Pitkäaikaistyöttömien ja monien muiden pienituloisten ryhmien verotusta kiristettäisiin samaan aikaan, kun varsin merkittäviä verohelpotuksia luvataan suurituloisille. Huono-osaisia rangaistaan samalla, kun hyväosaisia palkitaan kymmenientuhansien markkojen verohelpotuksilla.

Nämä puutteet hallituksen esityksessä voidaan korjata rajaamalla vähennys alle 200 000 markan tuloihin sekä myöntämällä se kaikista ansiotuloista. On perusteltua myöntää vähennys aikaisemmasta poiketen myös eläketuloihin, sillä muuten eläketuloa saavat olisivat selvästi muita epäedullisemmassa asemassa. Ongelmaa ei olisi, jos kunnallisverotuksen ansiotulovähennys koskisi vain niitä tuloluokkia, joissa nyt myönnetään eläketulovähennys.

Arvoisa puhemies! Olemme jättäneet tätä koskevan lakialoitteen eduskunnan käsiteltäväksi.

Ed. Tiilikainen merkitään läsnä olevaksi.

Ed. Aittomies: Rouva puhemies! Sen, mitä minulla on sanottavaa, olisin voinut sanoa kyllä paikaltani kahdessa minuutissa. Mutta kun se kaksi minuuttia alkaa loppua ja arvoisa puhemies alkaa kopeloida nuijaa käteensä, tulee sellainen hermostunut olo ja sen vuoksi tulii tänne vähän pidemmän aikajakson estradille.

Rouva puhemies! Tämä vasemmistoryhmän lakialoite ja kaksi muutakin tänään esittelyssä olevaa lakialoitetta ovat hyvin perusteltuja. Niilähän pyritään verotuksen painopistettä siirtämään oikeudenmukaisempaan suuntaan siitä, mitä nyt on tapahtunut Lipposen hallituksen toimenpiteiden johdosta.

Tässä yhteydessä, rouva puhemies, on syytä vielä lyhyesti ottaa näihin lakialoitteisiin tai tähän lakialoitteeseen liittyen, joka nyt on esillä, esille se, miten edellinen hallitus ja nykyinen hallitus ovat verotuksellisesti kohdelleet ihmisiä.

Edellisen hallituksen aikana leikattiin myös, totta kai leikattiin, koska maa oli laman kourissa, mutta silloin leikkaukset kohdistettiin tasapuolisesti sekä hyvin ansaitseviin että vähempiosaisiin. Tulonsiirtoja leikattiin vähempiosaisilta, mutta verotusta kiristettiin niiltä, jotka ansaitsivat enemmän. Se taakka siis asetettiin tasapuolisesti koko kansan osalle.

Lipposen hallituksen aikana, jota olotilaa nämä vasemmistoryhmän aloitteet nyt pyrkivät korjaamaan, tilanne on ollut se, että ensin leikattiin vähempiosaisilta tulonsiirroista: kotihoidon tuesta, lapsilisistä ja kaikista näistä, myös maaseudun maatalouden tuesta. Mutta parempiosaisiin ei kohdistettu käytännössä minkäänlaisia leikkauksia, vain niihin, jotka saivat tulonsiirtoja, jotka ovat huonommassa asemassa.

Mutta kuinka kävikään nyt, kun otettiin tämä vaalibudjetti käsittelyyn. Toisin sanoen Lipposen hallitus, aivan oikein ei siinä ole mitään moittimista, ojentaa kansalle kätensä, jossa on 5,5 miljardin markan verohelpotukset. Nämä verohelpotukset kohdistetaan siten, että hyötyjiä ovat suurituloiset, joilta ei ole mitään Lipposen hallituksen toimesta käytännössä leikattu. Nämä verohelpotukset kohdistuvat nyt painoarvoltaan huomattavasti voimakkaampina nimenomaan suurituloisiin ja suuri osa vähäosaisia — eläkeläi-

siä, työttömiä jne. — jää vallan näiden helpotusten ulkopuolelle. Tämä on täysin väärin ja osoittaa myös sen, mikä on keskustalaisen hallituksen ja Lipposen hallituksen ero sosiaalisessa tulonjaossa.

Rouva puhemies! Siitä syystä on syytä kannattaa näitä vasemmistoryhmän tekemiä kaikkia aloitteita, ja varmasti meidän ryhmästämme olisi nämä allekirjoitettu, jos vasemmistoryhmä olisi tarjonnut, mutta he ovat tämän hyvän asian hahlanneet pitää itsellään, ja sillähän ei ole mitään merkitystä. Pääasia on, että tämä vasemmistoryhmän oikeudenmukainen näkemys tulee esille, näkemys ja aloite, jota myös keskusta tulee varmasti kannattamaan jo perinteisen sosiaalisen tulojakopolitiikkansa perusteella.

Ed. O l i n : Arvoisa puhemies! Haluaisin kiinnittää huomiota tämän lakialoitteen keskustelun yhteydessä siihen, että niin paljon kuin tässä ehkä aineksia onkin, on vaarana, että tämä vie huomion jostain muusta pois, ja lähinnä tarkoitan pienten yritysten, erityisesti rakennusalan yritysten, arvonlisäveroa. Jos työllisyyttä halutaan parantaa, juuri arvonlisäveron puolelta pitäisi löytää ratkaisuja esimerkiksi alle kymmenen hengen yrityksiä ajatellen: autokouluala, maalausala ja vastaavia. Toivoisin, että tällaisen veropoliittisen keskustelun yhteydessä asiaa tarkasteltaisiin laaja-alaisesti.

Ed. T e n n i l ä : Arvoisa puhemies! Totean ed. Olinin puheenvuoroon, että olen ihan samaa mieltä. Meillä on selvästikin väärän mallinen arvonlisäverojärjestelmä, jota ei millään lailla ole rakennettu työllisyyden lähtökohdista, vaan rahankeruun. Tästähän käytiin edellisessä eduskunnassa iso keskustelu ja vedettiin kovin yksiviivaisesti 22 prosenttia läpi linjan joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Pitäisi selvästi ottaa uudelleen käsittelyyn koko arvonlisäverojärjestelmä ja katsoa, miten se saadaan palvelemaan työllisyyttä, jossa nimenomaan rakennustoiminta on yksi kohta ja yleensäkin tällaiset työvaltaiset palvelualat, jotka selvästi nyt lyyhistyvät myös arvonlisäverojärjestelmän paineen alla. 22 prosenttia on paljon jollekin parturille tai kampaajalle. Se on liian paljon. Tässä tuli virhe, ja se pitäisi korjata.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

7) Lakialoite laiksi tuloverolain 143 §:n muuttamisesta

Lähetekeskustelu

Lakialoite 44/1996 vp (Mikko Kuoppa /va-r ym.)

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

8) Lakialoite laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lähetekeskustelu

Lakialoite 45/1996 vp (Paula Kokkonen /kok ym.)

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. K o k k o n e n : Arvoisa rouva puhemies! Hyvät kansanedustajat, kysymyksessä on lakialoite. Eduskunnan käytävillä ja julkisuudessa on liikkunut tietoja pääministerin kannasta, jonka mukaan mitään asiaa ei pitäisi eduskunnassa käsitellä ja ratkaista lakialoitteen pohjalta, ettei muodostu ennakkotapausta siitä, että jokin asia voitaisiin eduskunnassa ratkaista kansanedustajien tekemän lakialoitteen pohjalta. Tällainen kanta heijastaa ajattelutapaa, jonka mukaan eduskunnan on nautittava hallituksen luottamusta. Tämä kanta on mielestäni perustuslain vastainen ja omnipotentti.

Haluan todeta edellä olevan siksi, että lakialoitteessa on kysymys asiasta, jonka tiimoilta hallitukseen on oltu yhteydessä virallisesti kirjallisin kysymyksin ja epävirallisesti eri tahojen neuvotteluihin.

Työllisyyden ja yhteisvastuun hallitus, joka juhlapuheissa vannoo pk-ryittäjien nimeen, ei ymmärrä pk-sektorin tosiasiallista tilannetta. Hallitus katselee elinkeinoelämäämme edelleen yksinomaan vientivetoisen suurteollisuutemme näkökulmasta. Tämäkin näkökulma on tietysti tärkeä, mutta se ei saa olla ainoa.

Vuoden 1993 alusta voimaan tulleen elinkeinoverolain muutoksen mukaan siirtymä- ja in-

vestointivaraukset on purettava viimeistään verovuonna 1997. Laskusuhdanne ja vaikea taloudellinen tilanne ovat maassamme jatkuneet paljon oletettua pitempään. Vaikka vientivetoisen suurteollisuutemme näkymät ovat parin viime vuoden aikana olleet suhteellisen valoisat, erittäin vaikea taloudellinen tilanne on jatkunut pääasiassa kotimarkkinoiden varassa toimivalla pk-sektorilla. Vasta nyt alkaa tilanne pk-sektorilla kehittyä siihen suuntaan, että investointeja uskalletaan ryhtyä suunnittelemaan. Sellaisten investointien, joita voidaan pitää perusteltuina ja taloudellisesti järkevinä, toteuttaminen vaatii kuitenkin pitkähkön ajan.

Mikäli varaukset joudutaan todella purkamaan vuonna 1997, merkitsee se useille pk-sektorin yrityksille merkittävää taloudellista rasitetta maksettavaksi tulevien verojen johdosta, koska ainoana vaihtoehtona olisi varausten suora tulouttaminen. Vaikka investointivarausten osaltakaan ei olisi tarkoituksenmukaista velvoittaa pk-yrityksiä käyttämään niitä vielä kokonaisuudessaan vuonna 1997, on todettava, että tältä osin yritykset eivät ajaudu taloudellisiin vaikeuksiin, koska investointivarausrjestelmään on aikanaan liittynyt talletusvelvollisuus. Täten varojen maksuun tarvittavat varat ovat investointitalletuksina olemassa.

Siirtymävarausten tilanne on aivan toisenlainen. Kysymyksessä on puhtaasti kirjanpitol teknisesti muodostettu varaus, johon ei liity mitään talletusta. Useillakaan pk-sektorin yrityksillä ei viime vuosien kehitys huomioon ottaen ole muutenkaan sellaisia likvidejä varoja, joista purkautuvaa siirtymävarausta vastaavat verot voitaisiin maksaa. Tämä vaikeuttaisi merkittävästi työvoimavaltaisen pk-yrityskentän toimintaa ja johtaisi siihen, että jotain on myytävä ja henkilöstöä vähennettävä, jotta verot saataisiin maksuun. Monilla olisi edessä konkurssi.

Muistutettakoon mieleen, että 91—92 noin 30 000 yritystä ajautui konkurssiin. Se merkitsi yli 200 000 työpaikan katoamista. En toivoisi tämän toistuvan. Ei voi olla tarkoituksenmukaista, että samaan aikaan kun kuumeisesti mietitään keinoja, miten työllisyystilannetta voitaisiin parantaa ja miten pk-sektorin työvoima- ja muita kustannuksia alentaa, siinä tarkoituksessa että yritysten likviditeetti paremmin kestäisi työpaikkojen säilyttämisen ja uusien luomisen, toisaalta vaikeutettaisiin työvoimavaltaisen pk-sektorin toimintaa ”ulosmittaamalla” verot juuri nyt, kun nämä yritykset tarvitsisivat kaikki voimavaransa oman toimintansa ylläpitoon ja kehittämiseen.

Totean vielä, että siirtymävarauksia on arviolta noin 30 000 yrityksellä. Jos nyt kysymyksessä oleva lainmuutos pelastaisi vaikkapa vain yhden työpaikan per yritys, olisi kysymys 30 000 työpaikasta. Millään muulla yksittäisellä toimenpiteellä tai vastaavilla kustannuksilla ei hallitus voi saada vastaavaa tuotosta. Nyt on kysymys siitä, vastaako hallitus huutoonsa, onko jokainen työpaikka sille tärkeä vai onko sittenkin ”oikea muoto” tärkeämpi kuin lopputulos. Kysymys on yrittävien ihmisten uskosta jatkaa pk-yritystoimintaa Suomessa.

Ed. Aho merkitään läsnä olevaksi.

Ed. Ala-Nissilä: Arvoisa puhemies! Pyydän saada kannattaa ed. Kokkosen lakialoitetta, jonka itsekkin olen allekirjoittanut. Lyhyesti perustelen asiaa edelleen.

Oman pääoman kertyminen, yrityksen taseiden vahvistaminen, on yleisestikin ottaen tavetoman tärkeää yritysten toiminnan ja työllisyyden kannalta. Mutta jos ajattelemme lähivuosia eteenpäin, tiedämme, että Suomesta mahdollisesti tulee Euroopan rahaliiton kolmannen vaiheen jäsen. Silloin tämä erityisesti korostuu. Kun puhutaan rahastoista, millä voisimme suhdanteita tasata Emu-oloissa, jopa ylivoimaisesti tärkein rahasto niissä oloissa on nimenomaan yrityksen omat pääomat, joilla voidaan sopeutua suhdannemuutoksiin Emu-oloissa, jolloin meillä ei ole sellaisia joustoja rahapolitiikassa enää ainakaan teoriassa eikä käytännössäkään käytettävissä, mitä tällä hetkellä on.

Toinen näkökohta on se, että pienyritysten verotusaseman heikentyminen suhteessa osakeyhtiöihin on ollut veropolitiikassa tietyllä tavalla kehityssuuntana jo pitkään. Viime kaudella tehty pääoma- ja yhteisöverouudistus oli hyvä uudistus. Sen kautta osakeyhtiöt ovat voineet taseitaan vahvistaa ja toisaalta yhteiskunnan verotulojen tuotto on ollut kuitenkin hyvä. Samassa yhteydessä poistettiin varausmahdollisuudet ja näin ollen taseessa ei ole tätä joustokohtaa enää olemassa.

Sen sijaan henkilöyhtiöiden tilanne on jäänyt ennalleen. Varsinkin sellaisten henkilöyhtiöiden, joissa ei ole nettovarallisuutta, verotus tapahtuu progressiivisen marginaaliverotaulukon mukaan. Osakeyhtiöillekin tätä siirtovarausten porrastusta pitäisi vähän jättää, mutta osakeyhtiöillä sittenkin tilanne on erilainen. Siellä tehtiin

korkeammalla verokannalla näitä varauksia. Nyt puretaan alemmalla verokannalla. Henkilöyhtiöiden osalta oli menneinä vuosina vielä niin, että tulo voitiin jakaa yhtiömiesten kesken, ja siellä varaukset on aikanaan ehkä tehty alemmalla verokannalla. Tässä suhteessa purkaminen ei tapahdu merkittävästi tätä verokantaa alemmalla.

Jos nyt ajattelemme henkilöyhtiöitä, joilla on suhteellisen hyvä tuloskehitys ja tilikausi päättynyt vuoden vaihteessa, olkoon vaikka pieni yritys, jolla on puolen miljoonan voitto, mikä on hyvä ja tärkeä asia, niin jos sen päälle tulee siirtovaruksen purkaminen, niin verokantahan on 60 prosenttia ja näin ollen joudutaan veroja maksamaan 60 prosentin verokannalla. Se saattaa hyvinkin menevän pienen yrityksen, joka työllistää, täysin kestävämmään tilanteeseen.

Näin ollen kun siirtovaruksen purku realisoituu heti ensi vuoden alusta sitä mukaa kuin tilikaudet päättyvät, niin tässä lakialoitteessa tehty ehdotus siitä, että purkaminen voisi tapahtua portaittain kolmena vuonna ja jätettäisiin nimenomaan pienille yrityksille enemmän liikkumavaraa, on aivan oikein. Toki voitaisiin ehkä hakea vielä enemmän täsmäaseita tähän, että voitaisiin joustovara jättää nimenomaan henkilöyhtiöihin ja pienyrityksiin, mutta uskon, että tämäkin malli, mikä tässä on esitetty, toimii.

Tämähän oli hallituksessa esillä ymmärtääkseni aika pitkään, mutta tämä asia ei kuitenkaan johtanut mihinkään, vaan siirtovaukset nyt purkautuvat kertaheitolla.

Arvoisa puhemies! Tässä työllisyystilanteessa, tässä taloudellisessa tilanteessa ja kun tiedämme yritysten tilanteen, olisi välttämätöntä nyt porastaa tämä siirtovarausten purkaminen. Kun vielä tiedämme sen, että henkilöyritysten verotuksellinen tilanne on muutenkin huono, niin tämä aloite on hyvin tärkeä.

Tulen vielä lopuksi sikäli henkilöyritysten tilanteeseen, että nyt on käymässä niin, että hyvin menevät henkilöyhtiöt muuttuvat osakeyhtiöiksi ja huonosti menevät henkilöyhtiöt jäävät ehkä henkilöyhtiöiksi, mutta kuolevat pikku hiljaa pois joko taloudellisten vaikeuksien tai muiden ongelmien takia. Nyt on viimeinen hetki tehdä jotakin henkilöyritysten, avoimien kommandiittiyhtiöiden toiminnan turvaamiseksi. Ne ovat työllistäviä pk-yrityksiä. Viittaan myös siihen, että osakeyhtiölakiin ei tullut eikä ole helposti toteutettavissaan pieniyhtiölainsäädäntöä. Näin ollen henkilöyhtiöt pitää voida jättää toimi-

viksi yritysmuodoiksi Suomessa työllistävinä ja tärkeinä yrityksinä.

Ed. A u r a : Arvoisa puhemies! Edustajat Kokkonen ja Ala-Nissilä ovat hyvin tätä laki-aloitetta perustelleet. Tästä asiastahan on neuvoteltu vuodesta 1993 lähtien ja tähän mennessä vain pankit ovat onnistuneet. Pankithan saivat siirtää siirtymävaraukset sellaisinaan omaan pääomaan. Pienten yritysten osalta emme enää edes tällaista etuoikeutta oleta. Tässä pyydetään vain lykkäystä tähän asiaan. Tämä on muotoiltu sillä tavalla, että sillä todellinen vaikutus on vain pienyrityksissä. Veroteknisesti joudutaan tekemään niin, että se koskee kaikkia, mutta suuryritykset eivät jätä 4 miljoonan varauksia taseeseensa. Niillä ei niin pieniä eriä siellä ole olemassa.

Hallitus ohjelmassaan sanoo, että se haluaa parantaa pk-yritysten verotuksellista asemaa. Valmisteltu ehdotus henkilöyritysten osalta on niin monimutkainen, että sitä ei toteutettu, se jäi antamatta. Nyt tässä asiassa eduskunnan, joka lukuisissa keskusteluissa, aloitteissa ja ohjelmisissa aina vannoo pk-yritysten nimeen, olisi aika osoittaa, että se on myös pienissä asioissa ja myös teoissa sillä kannalla. Tällä asialla on kiire. Se täytyy käsitellä budjetin yhteydessä, koska muuten nämä ovat jo ensi vuoden veroennakoissa mukana heti vuoden alusta.

Ed. B r e m e r : Jälleen aivoni ajattelevi sahani sanelemahan, rouva puhemies. Valtiovarainministeriön johtava virkamies samoin kuin valtiovarainministeri Niinistö ja eilen EU-ministeri Norrback ovat osoittaneet kyllä aivan täydellisen ymmärtämättömyytensä pienyritystien ongelmia kohtaan. He ilmoittavat täällä ja käytävillä yksituumaisesti, että onhan tiedetty vuodesta 93 saakka, että investointivarausten purku alkaa vuonna 97. Jotenkin minua kyllä hävettää se kulttuuri, joka on vallalla täällä eduskunnassa ja joka ilmeni eilen EU-ministeri Norrbackin puheenvuoroissa, että vain sen takia, että tällainen määräys saatiin aikaan edellisen hallituksen aikana, piti tavallaan syyttää kaikki kepun niskoille. (Ed. Aittoniemi: Sehän on ollut mallina!) — Kyllä teitä voi aika paljosta syyttää, mutta tässä asiassa on tekosyy lähteä selittämään, että sehän oli edellisen hallituksen aikaansaamaa. Olen hyvin pahoillani ja kyllä minua hävettää kovasti se, mitä ministeri Norrback eilen sanoi.

Vuoden 1993 jälkeen ei voitu millään tietää, että lama jatkuu ja että velkaantuminen tulee

jatkumaan pienissä yrityksissä aivan tämän vuoden alkuun saakka. Hallitus itse vielä tämän vuoden tammikuussa väitti ihan tosissaan, että työtömyys puolitetaan. Ei siinä kovin paljon ollut tietoa hallituksella, kun näin väitti. Samalla voisi vetää muitakin yhtäläisyyksiä. Vuonna 1988 ei tiedetty, että seuraavana vuonna Berliinin muuri revitään. Eikä Neuvostoliiton kaatumista voitu vuottakaan aikaisemmin ennustaa, ainakaan ää-
neen.

On aika hurjaa lähteä sanomaan, että tiedettiinhan vuonna 1993, että nämä pitää purkaa vuonna 1997. Sen lisäksi lamaan tuli täysin enustamattomia mullistuksia, kuten meidän pikku pankkikriisimme, joka on aiheuttanut sen, että omaisuusarvot ovat täysin romahtaneet. Eiväthän nämä pelkät varaukset, vaikka niitä puretaan, riitä mihinkään lopullisiin investointeihin, vaan pitää saada myös lainoja. Nyt pieniä yrityksiä vaivaa se, että tarvittaville lainoille ei saada vakuuksia enää, ei saada sitä rahaa, että voidaan järkevästi investoida. Eiväthän investointivaraukset sinänsä riitä minkäänlaiseen lopulliseen järkevään investointiin.

Palveluyritysten kohdalla huomattiin jo vuonna 1992, että niillä ei ole riittävän hyviä investointikohteita lyhyen siirtymäkauden aikana. Tämä on käynyt sen jälkeen entistä selvemmäksi, suorastaan ongelmaksi vuodesta 1993 tähän saakka.

Tästä tulee aivan selvästi aiheutumaan likviditeettikriisi, joka purkautuu pahimmillaan todennäköisesti vuonna 1998, jos tätä peliä nyt jatketaan. Se tulee johtamaan hyvinkin hoidettuja yrityksiä konkurssiin. Taseet tulevat heikentymään ja monen työllistäjän nettovarallisuus tulee supistumaan nolnaan eli riskirajalle, mikä rajoittaa puolestaan taas uuden rahan sijoittamista yrityksen kehitykseen ja kilpailukykyyn.

Ed. Kokkonen ilmoituksen mukaan, jonka olen myös kuullut aikaisemmin, 30 000 pienyritystä saattaa ajautua maksukriisiin, jos tätä peliä jatketaan. Siitä on sitten hyvin lyhyt matka konkurssiin. Paljonko työpaikkoja 30 000 pk-yritystä edustaa? Aivan niin kuin ed. Kokkonen totesi, sanon sen vielä kerran, vuosina 1991—1994 Tilastokeskuksen mukaan sattumalta 30 000 pk-yritystä kaatui ja ne jäivät jälkeensä, ne lakkauttivat 262 305 työpaikkaa.

Ei tässä mistään ihan pienestä asiasta puhuta. Kehtaavat sitten ministerit vielä sanoa, että onhan tämä tiedetty vuodesta 1993. Sanon: On siinä meillä ministereitä, valtiovarainministeri ja EU-ministeri molemmat samaan nippuun! (Ed. Rinne: Ei niitä kiinnosta pk-yritysten asia!) — Kyllä

niitä kiinnostaa, mutta kun tietämättömyys on suurempi.

Kiitoksia puheenvuorosta. Paras lopettaa tähän, ennen kuin hiiltyy kokonaan.

Ed. Huttu-Juntunen merkitään läsnä olevaksi.

Ed. S a l o : Arvoisa rouva puhemies! Yritysverotus on Suomessa ollut pitkän aikaa hyvin tiukkaa. Osakeyhtiöverotus on nyt kohtuullisella tasolla. Nämä varaukset, jotka nyt ollaan siirtämässä verolle, aiheuttavat sen, että yritykset joutuvat lyhyellä aikavälillä maksamaan noin 7 miljardia markkaa veroja.

Verottaja tarvitsee markkansa, mutta sillä pitäisi olla malttia odottaa, koska vain odottamalla voi varmistaa saamisensa. Yritykset eivät voi kehittää omia toimintojaan, jos niiden likviditeetti joutuu ongelmiin. On paljon pieniä yrityksiä, joille 100 000 markan lisävero on iso asia, vaikkakin voisi periaatteessa edellyttää, että siinä liiketoiminnassa on suunniteltua, että se vero tulee maksettavaksi, mutta repiä 100 000 tässä tilanteessa, kun kannattavuus ei ole muutenkaan kovin hyvä, on työn ja tuskan takana. Vakuusongelmat eivät ole vielä kunnossa eli vakuusongelmia on ja yritysmaailmassa epävarmuus jatkuu. Tällä verotuspäätöksellä, jos se näin viedään läpi, luodaan lisää ongelmia.

Toisaalta jos verotuspäätös muuttuisi, se edesauttaisi myös myönteisen ilmapiirin syntymistä yritysmaailmassa ja uskoa siihen, että hallitus vihdoin ymmärtää ja haluaa kuulla yrittäjien ääntä. Siksi tämän esityksen läpivienti esitetystä muodosta on kansantalouden kannalta helppo ja halpa vakuus yrityksille, se loisi yrityksille toimintaedellytyksiä ja myös työllisyys parantuisi.

Ed. I h a m ä k i : Arvoisa puhemies! Tästä asiasta on tehty jo lukuisa joukko kirjallisia kysymyksiä ja toivomusaloitteita. Tästä asiasta on puhuttu eduskunnassa käytävillä, kabineteissa ja kahvilassa. Koko ajan on kannettu huolta tästä asiasta ja nyt tehty lakialoite jatkaa samaa sarjaa. Asia olisikin saatava valiokuntakäsittelyyn, jotta saataisiin kuulla asiantuntijoiden arviot asiasta.

Valtiovarainministeriön työryhmään on esittänyt, että siirtyvät investointivaraukset pitää purkaa vuoden 1997 loppuun mennessä. Jos yritykset eivät löydä kannattavia investointikohteita, niin 25 miljardin markan varaukset on tällöin

tuloutettava. Se merkitsee yritystahoilta saadun tiedon mukaan yrityksille 7,5 miljardin markan oman pääoman menetystä ja vakavan likviditeettiongelman syntymistä monessa yrityksessä. Yritysten verotaakka kasvaa 2 miljardilla markalla. Pienten yritysten osuus tästä summasta on 0,5 miljardia markkaa. Työllistä siinä sitten lisää!

Elinkeinoelämän käsityksen mukaan työllisyyden ja pääomarakenteen korvaamisen ja investointien edistämisen vuoksi varausten käyttöaika pitäisi ehdottomasti jatkaa kahdella vuodella, kuten myöskin lakialoitteessa on esitetty. Yrityksillä on varauksia ennakoitua enemmän. Verohallituksen tietojen mukaan yrityksillä oli vuoden 1994 lopussa käyttämättömiä siirtymävarauksia 25 miljardia markkaa. Siirtymävarauksia oli 31 000 yrityksellä. Investointivarauksia oli vuoden 1995 päättyessä 1,9 miljardia markkaa. Vajaan kahden vuoden aikana yritykset eivät enää ennätä toteuttaa tarvittavia ja yritysten kannalta perusteltuja sekä kannattavia investointeja. Esimerkkinä todettakoon, että rakensalalla on yrityksiä, joilla varaukset ovat kymmeniä prosentteja liikevaihdosta.

Lakialoitteessa on esitetty, että varausten käyttöjako pidennetään vuoden 1999 loppuun ja että yritykset saavat veroseuraamuksista siirtää siirtymävarauksensa sidottuun omaan pääomaan siltä osin, kuin ne käyttävät siirrettävää varasta vastaavan määrän investointeihinsa. Siirto sidottuun pääomaan yhdistettynä investointivelvoitteeseen antaa tarvittavan kannusteen investointitoiminnan jatkamiselle.

Yritysten taserakenne heikkenee oleellisesti, jos ne joutuvat tulouttamaan siirtymä- ja investointivarauksensa nyt suunnitellulla aikataululla. Osa yrityksistä ei selviydy tuloutuksen aiheuttamista veroseuraamuksista. Vain yrittäjille annetut riittävät ja kannustavat keinot kehittää yritystoimintaa lisäävät uusia työpaikkoja ja vähentävät työttömyyttä.

Nyt, arvoisa puhemies, tässä ajassa tulisi olla joustava pk-yritystoimintaa kohtaan.

Ed. K o k k o n e n : Arvoisa rouva puhemies! Totean ensiksi, että tässä aloitteessa on nyt kysymys vain siirtymävarauksista eikä tällä kertaa investointivarauksista.

Tässä salissa on käytetty erittäin hyviä puheenvuoroja, kompakteja, tämän lakialoitteen puoltamiseksi. Toivoisin, että hallituksesta löytyisi sama viisaus ja nöyryys nähdä, että asian-untemusta on myöskin hallituksen ulkopuolella.

Ed. Bremer valaisi varsin hyvin mielestäni sitä, miten hallitus edellyttää, että pk-yrittäjät olisivat olleet kaukonäköisempiä kuin hallitus itse, olisivat pystyneet ennustamaan tulevaisuutta paremmin kuin hallitus, jolla on erittäin laaja koneisto käytettävänä.

Toivon, että hallitus ottaa nämä seikat huomioon, ja toivon, että tämä lakialoite kerrankin etenee ja saa ansaitsemansa kohtelun.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

9) Lakialoite laiksi sairausvakuutusmaksusta vuonna 1997

Lähetekeskustelu

Lakialoite 46/1996 vp (Veijo Puhjo /va-r ym.)

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveystoimintakuntaan.

Keskustelu:

Ed. P u h j o : Arvoisa puhemies! Ensi vuoden talousarvion yhteydessä hallitus esittää tuloverotuksen keventämistä. Jos verrataan nettotulojen suhteellista muutosta eri tuloluokissa, verohelpotukset suosivat selvästi suurituloisia. Arviolta yli miljardin markan verohelpotukset kohdistuvat henkilöille, joiden vuositulot ovat vähintään 200 000 markkaa.

Osana verokevennyksiä on hallituksen esittämä lievennys sairausvakuutusmaksun porrastukseen. Suurituloisten verotuksen keventämiselle ei ole sosiaalista eikä taloudellista perustelua. Sen vuoksi esitämme sairausvakuutusmaksun toisenlaista porrastusta.

Jos tulot ovat 80 000—150 000 markkaa vuodessa, sairausvakuutusmaksu alenisi samalla tavalla kuin hallituksen esityksessä. Jos tulot ovat 150 000—250 000 markkaa, sairausvakuutusmaksu alenisi, mutta ei yhtä paljon kuin hallituksen esityksessä. Sitä suuremmilla tulotasoilla sairausvakuutusmaksu olisi hieman nykyistä suurempi, ja enimmillään maksu olisi noin 0,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin nykyisin.

Tämä lakialoite on tehty vailla työ- ja pääomatuloja olevien veronkiristyksen osittaiseksi poistamiseksi. Suurituloisilla on varaa maksaa korkeampaa sosiaaliturvamaksua käytännön

elintason yhtään laskematta. Näin sosiaalisuutta voitaisiin paremmin toteuttaa eikä meidän edustajien tarvitsisi vakiinnuttaa uutta käytäntöä, missä täysin puolustuskyvyttömiltä otetaan, koska he eivät voi mitenkään puolustautua.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan.

10) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Ruandaa koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämiseksi annetun asetuksen muuttamisesta

Asetus 4/1996 vp

Asia lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ulkoasiainvaliokuntaan.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi tiistaina kello 13.30.

Täysistunto lopetetaan kello 13.51.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

